Budapest Főváros IX. kerület
Ferencváros Önkormányzata
Képviselője

140. számú előterjesztés

Előterjesztés
a Képviselő-testület részére
az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak ideiglenes nyughelyeit jelölő további két emlékpont létesítéséről a Bakáts téren és a Ferenc téren

1. Tartalmi összefoglaló

A Képviselő-testület a legutóbbi ülésén döntött Budapest Főváros Önkormányzatának azon közterület-használati kérelméről, amely az 1956-os forradalom áldozatainak ideiglenes nyughelyeit jelölő emlékjel elhelyezésére irányul a Markusovszky téren. A fővárosi kezdeményezés célja, hogy az 1956-os forradalom 70. évfordulójához kapcsolódóan méltó módon állítson emléket azoknak az áldozatoknak, akiket a forradalom napjaiban közterületeken temettek el.

A kezdeményezés mindenképpen támogatandó, ugyanakkor meggyőződésem, hogy az 1956-os forradalom áldozatainak emlékezete nem korlátozódhat kizárólag a főváros által kiválasztott helyszínekre. A rendelkezésre álló dokumentumok szerint a Bakáts téren és a Ferenc téren is voltak olyan sírok, amelyek az 1956-os forradalom áldozatainak ideiglenes nyughelyéül szolgáltak. E helyszínek történelmi jelentősége indokolttá teszi, hogy a kerület ezeken a közterületeken is emlékpontot létesítsen, és ezáltal az áldozatok emléke előtt tisztelegjen.

A Ferenc téren az 1956-os forradalom áldozatainak ideiglenes nyughelyei korabeli fényképfelvételen is dokumentáltak. A Fortepan 24884-es számú, Nagy Gyula adományozásából származó felvétele a Ferenc téren, a Bokréta utca torkolatával szemben található ideiglenes sírokat örökíti meg. A fénykép hiteles történeti dokumentumként támasztja alá, hogy a Ferenc tér is indokolt helyszíne lehet az 1956-os forradalom áldozatai emlékére létesítendő emlékpontnak.

A Bakáts térhez kapcsolódóan a Fortepan 40188-as számú felvétele szolgálhat történeti forrásként. Gönczi Ambrus helytörténész, muzeológus, a Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény vezetője a kezdeményezés előkészítése során elmondta, hogy korabeli filmfelvétel is bizonyítja, hogy a Bakáts téren az eltemetettek között szovjet katonák is voltak. Ez a körülmény különös jelentőséget ad a helyszínnek. Az 1956-os forradalom és szabadságharc tragikus eseményei közepette a halottaknak – köztük a forradalmat leverő szovjet hadsereg katonáinak is – kijáró végtisztesség annak a történelmi és emberi értéknek a kifejeződése, hogy az emberi méltóság tisztelete a fegyveres konfliktusokon és a szembenálláson is túlmutat. A Bakáts téren létesítendő emlékpont ezért nem csupán a forradalom áldozatainak állítana emléket, hanem azt is megmutatná a mai nemzedékeknek, hogy a gyász, a kegyelet és a halottak iránti tisztelet az emberiesség egyetemes értékei közé tartozik.

Meggyőződésem, hogy a történelmi emlékezet ápolása közös felelősségünk. Amennyiben a főváros a további helyszínek megvalósításához nem rendelkezik elegendő pénzügyi forrással, javaslom, hogy Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata saját költségvetése terhére vállalja a Bakáts téren és a Ferenc téren létesítendő emlékpontok megvalósítását.

A két emlékhely kialakításánál indokolt figyelembe venni a fővárosi emlékpont program szemléletét és megjelenését, lehetőség szerint egységes koncepció alapján.

2. Javaslat

Javaslom, hogy a Képviselő-testület támogassa a két emlékpont önkormányzati forrásból történő megvalósítását, és kérje fel a polgármestert a szükséges előkészítő intézkedések megtételére, a költségbecslés elkészítésére és a megvalósítás pénzügyi feltételeinek kidolgozására.

3. Hatásvizsgálat

A Bakáts téren és a Ferenc téren létesítendő emlékpontok hozzájárulnak Ferencváros történelmi örökségének megőrzéséhez, az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatai emlékének ápolásához és a helyi közösség történelmi identitásának erősítéséhez.

Az emlékpontok lehetőséget teremtenek arra, hogy a kerület lakói, a fiatalabb nemzedékek és az idelátogatók a helyszíneken ismerhessék meg a forradalomhoz kapcsolódó tragikus eseményeket.

A kezdeményezés erősíti Ferencváros szerepvállalását a nemzeti történelmi emlékezet ápolásában, és kiegészíti a fővárosi emlékpont programot.

A döntés közvetlen költségvetési hatása a tervezés, a kivitelezés és az esetleges későbbi fenntartás költségeiből adódik. Ezek pontos összege a helyszínek és a műszaki tartalom meghatározását követően állapítható meg.

4. Döntési Javaslat

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2026. november 4.

Kállay Gáborné
képviselő

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Enyedi Mária
jegyző

1. számú melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (... ...) határozata az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak ideiglenes nyughelyeit jelölő további két emlékpont létesítéséről a Bakáts téren és a Ferenc téren

1. A Képviselő-testület támogatja, hogy az Önkormányzat saját költségvetési forrásából további két, az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak ideiglenes nyughelyét bemutató emlékpont létesítését készítse elő a Bakáts téren és a Ferenc téren.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a két helyszín történeti dokumentumok alapján történő azonosításáról, az emlékpontok kialakítására vonatkozó szakmai és műszaki koncepció kidolgozásáról, valamint a megvalósítás várható költségeinek felméréséről.
3. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a szükséges előkészítő munkálatok elvégzését követően terjessze a Képviselő-testület elé a megvalósítás részletes tervét, költségbecslését és a szükséges költségvetési fedezet biztosítására vonatkozó javaslatát.

Határidő: a következő képviselő-testületi ülés
Feladatkörében érintett: a Humánszolgáltatási Iroda vezetője